

FÖRVALTNINGSSTIFTELSEN

för

Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB

YTTRANDE

2008-09-19

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Betänkandet Kontinuitet och förändring: Betänkande av Public service-utredningen (SOU 2008:64)

Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (Förvaltningsstiftelsen) avger härmed remissvar över rubricerade betänkande.

Förvaltningsstiftelsen, ofta kallad ägarstiftelsen, yttrar sig över de delar av betänkandet som uttryckligen avser stiftelsen eller dess verksamhet eller som eljest berör stiftelsen med hänsyn till dess uppgift att främja public service-företagens självständighet.

Sammanfattning

Förvaltningsstiftelsen tillstyrker förslaget att samtliga valda ledamöter i public service-företagens styrelser, således även ordförandena, skall utses av stiftelsen liksom förslaget att modellen med valda suppleanter i public service-företagens styrelser skall ändras till en modell där de nuvarande suppleantplatserna ersatts av motsvarande antal platser för ledamöter. Stiftelsen understryker vikten av att det även i fortsättningen utses styrelseledamöter som har erfarenhet från olika samhällssektorer.

Förvaltningsstiftelsen ställer sig i princip positiv till en övergång till direktfinansiering av public service-företagen men kan inte förorda något av de tre mervärdesskattealternativ som redovisas i betänkandet.

Stiftelsen diskuterar konsekvenserna av att den får en tydligare ägarroll bl.a. då det gäller effektiv resursanvändning inom företagen, om vissa av de nuvarande anslagsvillkoren förs över till bolagsordningarna vid en övergång till direktfinansiering. Därvid uppehåller sig stiftelsen vid vilka möjligheter det finns för den att agera gentemot public service-företagen om stiftelsen finner att det finns brister i styrelsearbetet eller då det eljest finns skäl att utöva stiftelsens ägarroll. Stiftelsen pekar också på att den inte bara är hänvisad till att ingripa vid brott mot förpliktelser som anges i bolagsordningen utan att den också kan agera om ett public service-företag visar väsentliga brister då det gäller att fullgöra sitt programuppdrag, en bedömning som kan grunda sig på den rapport Granskningsnämnden avgett om hur företaget uppfyllt detta uppdrag.

Även vissa andra frågor tas upp i yttrandet.

Frågor som direkt rör Förvaltningsstiftelsen

Utseende av ledamöter i public service-företagens styrelser

Förvaltningsstiftelsen tillstyrker utredarens förslag att stiftelsen skall utse ordförande och samtliga övriga valda ledamöter i public service-företagens styrelser.

Utöver de argument för förslaget som utredaren anför, nämligen främst att detta främjar verksamhetens självständighet och integritet i förhållande till staten, vill stiftelsen peka på att ett genomförande av förslaget är ägnat att främja möjligheterna att forma styrelser i företagen med utgångspunkt i en helhetsbedömning av vilken kompetens som skall finnas i resp. styrelse. Som det nu är, då regeringen utser ordförandena i företagsstyrelserna endast någon vecka innan bolagsstämman, saknar stiftelsen vid nomineringstillfället kännedom om vem som kommer att utses till ordförande i resp. styrelse och nomineringen av övriga styrelseledamöter måste därför ske utan kännedom om hur den samlade kompetensen i styrelsen kommer att bli. Således kan ett genomförande av utredningsförslaget också bedömas kunna leda till att den totala kompetensen i företagsstyrelserna stärks.

Avskaffande av modellen med valda suppleanter i public service-företagens styrelser

Förvaltningsstiftelsen tillstyrker också att modellen med valda suppleanter i public service-företagens styrelser ändras till en modell där de nuvarande suppleantplatserna ersatts av motsvarande antal platser för ledamöter. Stiftelsen ansluter sig till de argument som utredaren framför. I bolagen deltar suppleanterna i praktiken i styrelsearbetet på samma sätt som de ordinarie ledamöterna, bortsett från att de saknar rösträtt. Det är då otillfredsställande att de inte har det ansvar som följer med ett ordinarie ledamotskap.

Krav på styrelseledamöterna i public service-företagen

I de nu gällande bolagsordningarna för public service-företagen anges att det bland styrelsens ledamöter bör finnas personer med företagsekonomisk kompetens samt personer med bred kunskap och förankring i det svenska samhället och med erfarenhet från olika sektorer i samhället, t.ex. från folkrörelser, medier, kulturliv, folkbildning eller näringsliv (i bolagsordningen för Sveriges Utbildningsradio anges som exempel även utbildningsverksamhet).

Förvaltningsstiftelsen anser att det är viktigt att det i enlighet med vad som nu exemplifieras i bolagsordningarna utses personer till styrelserna som har erfarenhet från olika samhällssektorer och med en bred kunskap och förankring i det svenska samhället. Således bör det inte – som utredarens förslag innebär - bara utses personer som har en företagsekonomisk bakgrund. Detta står inte i motsättning till att stiftelsen i sin helhetsbedömning också måste se till att det i var och en av styrelserna ingår personer med sådan bakgrund.

Finansiering av Förvaltningsstiftelsen

I enlighet med vad utredaren bedömer bör Förvaltningsstiftelsen vid sidan av att använda avkastningen från stiftelsekapitalet kunna finansieras via koncernbidrag. Ett alternativ är enligt utredaren att stiftelsen tillförs ytterligare stiftelsekapital. Utredaren pekar också på möjligheten att stiftelsen fakturerar public service-företagen ett förvaltningsarvode för koncerngemensamma uppgifter som kommer företagen till nytta.

Stiftelsens behov av ökade resurser är naturligtvis i hög grad beroende av vilka uppgifter stiftelsen kommer att ha i framtiden.

Stiftelsen vill upplysa om att den under några år i början på 2000-talet i begränsad utsträckning tillämpade ett sådant faktureringsförfarande som utredaren pekat på. Stiftelsens revisorer förordade emellertid att stiftelsen i stället skulle gå över till att ta ut koncernbidrag. Stiftelsen följde rådet.

Stiftelsen anser att de övriga möjligheter till en förstärkning av stiftelsens ekonomi som utredaren pekar på, nämligen koncernbidrag och ytterligare stiftelsekapital, är godtagbara med utgångspunkt i att stiftelsen så lite som möjligt skall vara beroende av staten. Om stiftelsen inte tillförs ytterligare stiftelsekapital av betydelse måste man räkna med att det, åtminstone i ett lågränteläge, kommer att finnas behov av koncernbidrag som är av avsevärt större omfattning än vad som hitintills tillförts stiftelsen, nämligen för viss del av revisionskostnaderna och för uppkommande kostnad för koncernredovisningen.

Samverkan och effektiv användning av resurserna

Förändring av styrelsen i Sveriges Radio Förvaltnings AB, m.m.

Förvaltningsstiftelsen anser att oavsett vilken lösning som väljs för finansieringen av public service-företagens verksamhet måste dessa fortlöpande vidta åtgärder som syftar till ökad effektivitet och produktion. I likhet med utredaren anser stiftelsen också att Sveriges Radio Förvaltnings AB (SRF), som ägs av de tre företagen och således är dotterdotterbolag till stiftelsen, är en naturlig plattform för samarbete mellan dessa. Stiftelsen vill dock påpeka att samarbetet kan försvåras av att lagen om offentlig upphandling gäller för företagen och att detta kan begränsa möjligheterna att utnyttja SRF:s tjänster. Utredaren har inte närmare analyserat denna fråga.

Den information som stiftelsen fortlöpande har skaffat sig om public service-företagens verksamhet visar att samverkan mellan dem efter hand blivit bättre men att det fortfarande finns ett betydande utrymme för och behov av att förbättra denna samverkan och därigenom öka företagens effektivitet. En väsentlig orsak härtill är uppenbarligen framför allt att SRF:s resurser hitintills inte utnyttjats fullt ut. Utredaren har uppmärksammat detta och gjort en preciserad bedömning av hur samverkan bör kunna förbättras.

Såsom ägare till programbolagen har stiftelsen ett ansvar för att styrelser i dotterbolagen utses som kan driva resp. bolag på ett rationellt sätt. Det ankommer dock i första hand på dessa styrelser att fatta beslut om hur verksamheten skall bedrivas. I den mån viss verksamhet bedrivs genom de gemensamma dotterbolagen SRF och Rikab är det i princip ägarna, d.v.s. public service-företagen själva, som skall bestämma hur styrelserna skall vara sammansatta och hur de skall utses. Att Förvaltningsstiftelsen i fråga om ett av dess dotterdotterbolag skulle detaljreglera styrelsens sammansättning och utseende bör inte komma i fråga, eftersom detta skulle innebära att ägarna fick ta ett ansvar för en verksamhet som de hade begränsade möjligheter att påverka. Det sagda innebär att stiftelsen inte kan ställa sig bakom utredarens bedömning att stiftelsen på visst sätt bör detaljreglera bolagsordningen för SRF och utse en valberedning för att föreslå SRF:s styrelse.

Genom utredningen har styrelserna i public service-företagen uppmärksammat på en möjlighet att förändra sammansättningen av SRF:s styrelse i syfte att förbättra samarbetet mellan public service-företagen. Bl.a. genom de löpande kontakter som förekommer mellan Förvaltningsstiftelsen och företagen har stiftelsen goda möjligheter att informera sig om och diskutera åtgärder som vidtas för att förbättra SRF:s effektivitet.

Årlig redovisning från public service-företagen till Förvaltningsstiftelsen av hur samarbetet framskrider på vissa områden

Förvaltningsstiftelsen ansluter sig till bedömningen att public service-företagen en gång per år bör redovisa hur ett utökat samarbete inom IT och teknik, arkiv och mediehantering, försäljning, inköp och fastigheter framskrider. Det kan också finnas skäl för att kräva att företagen redovisar hur samarbetet framskrider då det gäller finansförvaltningen.

Utredarens bedömning görs med utgångspunkt i att stiftelsen föreslås få ett tydligare ansvar för resursanvändningen inom koncernen, något som främst kommer till uttryck genom att bestämmelser i de nuvarande anslagsvillkoren föreslås överföras till bolagsordningarna. Utredaren anger inte vilka möjligheter som finns för Förvaltningsstiftelsen att agera om den årliga samarbetsredovisningen från public service-företagen visar att samarbetet mellan dem inte fungerar på ett tillfredsställande sätt. För sin del anför stiftelsen i ett senare avsnitt övergripande synpunkter på frågan om dess möjlighet att ingripa mot ett företag som inte lever upp till de krav som ställs på detta. Vad där anförs har bärighet även på den här aktuella frågan.

I detta sammanhang vill stiftelsen också beröra en begränsad fråga av samordningskaraktär. Även om stiftelsen har förståelse för att public service-bolagen vill markera sin särart och därför inte vill ha en gemensam hemsida, kan det finnas skäl att åtminstone i vissa avseenden samordna utformningen av företagens hemsidor. Detta gäller bl.a. den redovisning som avser företagsinformation och övergripande frågor om public service. Bäst vore naturligtvis om denna del av hemsidorna var gemensam.

Framtida finansiering

Den principiella frågan om övergång till direktfinansiering

Utredarens förslag om direktfinansiering av public service-företagen innebär att public service-avgiften - den nuvarande TV-avgiften - skall tillfalla SR, SVT och UR direkt utan årligt beslut av riksdag och regering om tilldelning av avgiftsmedel. Avgifterna skall uppbäras av RIKAB och föras över till SR, SVT och UR på det sätt som företagen kommer överens om. Fördelningsnyckeln skall fastställas av riksdagen för hela tillståndsperioden.

I detta avsnitt diskuteras den principiella frågan om direktfinansiering medan det i ett senare avsnitt behandlas frågan om lämpligheten av att gå över till en sådan finansiering på grund av konsekvenserna i mervärdesskattehänseende.

Förvaltningsstiftelsen ställer sig positiv till vad utredningen anför om en övergång till direktfinansiering. Som utredaren framhåller minskar som en följd av en direktfinansiering detaljstyrningen eftersom anslagsvillkor och budgetunderlag försvinner och företagens oberoende av den offentliga makten stärks och den ekonomiska förvaltningen kan effektiviseras. Som framhölls redan i den tidigare utredningen om finansiering m.m. av public service-företagen (SOU 2005:2) skulle man komma ifrån ett system för medelstilldelning som i stort överensstämmer med den anslagsprocess som tillämpas för statliga myndigheter. Vidare framhölls att ett system av angivet slag också är ägnat att stimulera till en effektivare resursanvändning genom det ökade ansvaret för den egna finansieringen.

Styrelserna i företagen har ett självklart ansvar att övervaka att verksamheten följer de uppställda villkoren från riksdag och regering, d.v.s. villkor som definierar företagens grundläggande uppdrag. Detta uttalande understryker vikten av att Förvaltningsstiftelsen bevakar att styrelsen i resp. företag också i praktiken tar detta ansvar. Genom att avsikten är att vissa av de nuvarande anslagsvillkoren skall tas in i bolagsordningarna kommer dessa att granskas av revisorerna. I samband med de årliga övervägandena rörande ansvarsfrihet för

styrelse och VD i ettvar av public service-företagen får därför stiftelsen särskild anledning att inte bara pröva hur den rent ekonomiska förvaltningen sköts utan även hur resp. regler i övrigt i bolagsordningarna iakttas. Stiftelsen återkommer till denna fråga i ett följande avsnitt.

Ökning av det egna kapitalet i public service-företagen

I betänkandet SOU 2005:2 (s. 209) framhölls att direktfinansiering skulle medföra att resultatet för public service-företagen skulle komma att fluktuera mellan åren och att om företagen hade ett lågt eget kapital kunde en förlust snabbt urholka aktiekapitalet; då som nu bestod det egna kapitalet i princip endast av aktiekapitalet, 100.000 kronor i varje företag. Enligt Förvaltningsstiftelsens mening talade de i betänkandet anförda skälen för att det vid övergång till direktfinansiering var nödvändigt att höja det egna kapitalet i programbolagen. I det nu aktuella betänkandet anförts att företagen framfört behov av att stärka det egna kapitalet och stiftelsen ansluter sig av samma skäl som tidigare till denna bedömning.

Förvaltningsstiftelsen tillstyrker utredarens förslag att det ackumulerade positiva resultatet som eventuellt finns på rundradiokontot den 31 december 2009 ska tillföras Förvaltningsstiftelsen och användas för att öka det egna kapitalet i SR, SVT och UR.

Förvaltningsstiftelsen delar också utredarens uppfattning att det ankommer på stiftelsen att göra den slutliga bedömningen av frågan om en höjning av företagens egna kapital skulle kunna åstadkommas genom att göra en annan värdering av aktierna i SRF än den som nu görs i företagens balansräkningar. Efter viss utredning av företagen diskuterades frågan redan år 2005 i en informell arbetsgrupp med företrädare för företagen och stiftelsen. Slutsatserna var att uppskrivningsalternativet borde väljas endast om andra alternativ inte visade sig tillräckliga för att tillföra företagen eget kapital. Stiftelsen gör nu samma bedömning.

Public service-företagen och mervärdesskattefrågan

Utredaren gör bedömningen att när direktfinansiering införs kommer public service-avgiften att bli föremål för mervärdesskatt. Utan att gå in på bärkraften i utredarens resonemang, som bygger på den tidigare utredningen, SOU 2005:2, utgår stiftelsen i det följande från att bedömningen är riktig och anser att det därför finns skäl att mera ingående överväga lämpligheten av olika mervärdesskattesatser.

Utredaren bedömer att mervärdesskatteplikten är den enskilt viktigaste frågan för ett effektivt och rationellt resursutnyttjande för public serviceföretagen. I sex punkter summerar utredaren fördelarna med att belägga public service-avgiften med mervärdesskatt (s. 105). Förvaltningsstiftelsen, som i det föregående ställt sig positiv till direktfinansiering, ansluter sig till bedömningen.

Enligt utredaren bör public service-avgiften beläggas med 25 procent i mervärdesskatt inom nuvarande avgiftsnivå. Det bör skapas ett statsfinansiellt neutralt anslag som täcker det medelsbortfall som en mervärdesskattebeläggning med 25 procent utan höjning av public service-avgiften innebär för public service-företagen. Anslaget räknas upp med 2 procent per år.

Förvaltningsstiftelsen har till uppgift att värna public service-företagens självständighet. Mot denna bakgrund kan stiftelsen inte ställa sig bakom förslaget om en mervärdesskatt på public service-avgiften med 25 procent i förening med ett årligt bidrag till public service-företagen över statsbudgeten. Som utredaren också är medveten om skulle förslaget om statsbidrag motverka effekterna av den självständighet gentemot statsmakten som en

direktfinansiering innebär. Även om statsbidragets storlek regleras i lag – en lag som f.ö. kan ändras av varje riksdag - krävs ett årligt beslut av riksdagen om anvisande av medel till statsbidraget. Således blir finansieringen liksom nu är fallet beroende av årliga beslut av regering och riksdag.

I överensstämmelse med EU:s regler finns det i Sverige utöver normalskattesatsen 25 procent två reducerade skattesatser, nämligen 12 och 6 procent. Utredaren har även analyserat effekterna av att fastställa skattesatsen för public service-avgiften på dessa nivåer.

Alternativet med 12 procent mervärdesskatt har flera fördelar. Som utredaren påpekar utgör alternativet en "ren finansieringsform" utan att det finns behov av statsbidrag och statens mervärdesskatteintäkter ökar. Ett genomförande av alternativet skulle stärka oberoendet för public-service-företagen, vilket ur kulturpolitisk synpunkt är tilltalande. Alternativet kan dock enligt utredarens mening leda till konkurrenssnedvridning gentemot betal-TV-tjänster och en sänkning av mervärdesskattesatsen på dessa tjänster till 12 procent skulle medföra stora kostnader för staten. Detta argument har enligt stiftelsens mening sådan tyngd att stiftelsen inte kan förorda alternativet.

Också alternativet med 6 procent mervärdesskatt är tilltalande ur en rad synpunkter. Det är dock tveksamt om förslaget är genomförbart; utöver konsekvenserna i olika avseenden för statsbudgeten kan den omständigheten att public service-företagen skulle få ett positivt netto vid mervärdesskattebeläggningen – vilket kan uppfattas som en form av statsstöd - göra att det uppstår en konflikt med EU-reglerna. Stiftelsen kan därför inte heller ställa sig bakom detta alternativ.

Sammanfattningsvis innebär Förvaltningsstiftelsens bedömning att stiftelsen inte nu kan förorda något av de tre alternativen till mervärdesskattebeläggning som föreligger. Då det gäller alternativen som avser 12 eller 6 procent mervärdesskatt är det möjligt att en ytterligare utredning kan leda till en annan bedömning. Av det sagda följer att det inte heller är aktuellt att nu genomföra direktfinansiering av public service-företagen.

Stiftelsen vill tillägga följande. Om en omläggning av finansieringen av public service-bolagen – helt eller delvis – skall göras, måste den lösning som väljs vara långsiktig; en återgång från direktfinansiering till den nuvarande finansieringsformen är knappast möjlig. Det sagda innebär att om ändring av den nuvarande finansieringsformen skall göras, måste enligt Förvaltningsstiftelsens mening en lösning väljas som kan genomföras under bred politisk uppslutning.

Uppdragets allmänna utformning och uppföljning

Vissa av de nuvarande bestämmelserna i anslagsvillkoren tas in i bolagsordningarna

I anslagsvillkoren, som utfärdas årligen, finns bestämmelser om ekonomiska förutsättningar för företagen samt föreskrifter om organisation och revision. Om direktfinansiering införs innebär detta bl.a. att årliga anslagsvillkor inte kommer att fastställas. Utredaren föreslår att de anslagsvillkor, som fortfarande behövs och som inte kan tas in i lagen om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, skall tas in i public service-företagens bolagsordningar.

Förvaltningsstiftelsen tillstyrker att så sker. Även förpliktelsen för bolagen att årligen redovisa hur samarbetet mellan dem fortskrider bör skrivas in i bolagsordningarna.

I sammanhanget vill stiftelsen tillägga följande. Bolagsordningarna ändras efter beslut på bolagsstämmorna, varefter regeringen skall godkänna dem. Regeringen har inte rätt att

ålägga Förvaltningsstiftelsen att ändra bolagsordningarna på visst sätt. Stiftelsen är emellertid beredd att såsom ägare av public service-företagen vid bolagsstämmor besluta om de ändringar i bolagsordningarna som behövs om direktfinansiering införs.

I detta fall, där det är fråga om att överföra hittillsvarande bestämmelser i anslagsvillkor som utfärdas av regeringen på grundval av riksdagsbeslut, framstår det som naturligt och lämpligt att regeringskansliet – i nära samarbete med Förvaltningsstiftelsen och public service-företagen – påtar sig ansvaret för utarbetandet av förslag till ändringar i bolagsordningarna.

Konsekvenser av reglering i bolagsordning

En konsekvens av att bestämmelser förs in i bolagsordningarna är att public service-företagens styrelser och indirekt revisorerna blir ansvariga för att övervaka och bedöma att bestämmelserna efterlevs. På bolagsstämman tar Förvaltningsstiftelsen i sitt beslut om ansvarsfrihet för företagens styrelser slutgiltigt ställning till detta. Förvaltningsstiftelsen får härmed en tydligare ägarroll bland annat då det gäller en effektiv resursanvändning inom företagen, framhåller utredaren. Stiftelsen delar denna uppfattning.

Även om det är revisorerna som i första hand skall granska om programbolagen efterlever bestämmelserna i bolagsordningarna är det uppenbart att också Förvaltningsstiftelsen måste ägna särskild uppmärksamhet åt att bedöma frågor om bolagen följt bestämmelser som tidigare funnits i anslagsvillkoren. Dessa ger i vissa fall utrymme för en lämplighetsbedömning och det är då stiftelsen som självständigt måste bedöma om bolagsordningarna följts. Det kan också krävas ett ökat samarbete mellan stiftelsen och revisorerna för att analysera och bedöma de här aktuella frågorna.

Förvaltningsstiftelsen finner anledning att i detta sammanhang närmare diskutera på vad sätt stiftelsen i övrigt kan agera gentemot programbolagen och dess styrelser om den finner att det finns brister i styrelsearbetet eller då det eljest finns skäl att utöva stiftelsens ägarroll.

Om det är uppenbart att styrelsearbetet inte fungerar tillfredsställande och det inte bedöms vara möjligt att åstadkomma en förbättring inom godtagbar tid, måste stiftelsen entlediga de ledamöter som utsetts av stiftelsen och snarast möjligt utse en ny styrelse; i ett fall har stiftelsen på detta sätt bytt ut en styrelse i ett public service-bolag. I vissa fall kan det vara lämpligt att låta ett entledigande av en styrelse anstå till den ordinarie bolagsstämman – så har skett vid ett tillfälle - och det kan då vara motiverat att byta ut endast någon eller några av styrelseledamöterna. Genom s.k. ägardirektiv kan ägaren bestämma hur ett bolag skall agera i visst avseende; här bör dock erinras om att ett sådant direktiv inte får avse programverksamheten. Det bör också påpekas att ägardirektiv kan lämnas endast vid en bolagsstämman. Eftersom Förvaltningsstiftelsen äger samtliga aktier i programbolagen, kan en sådan dock komma till stånd mycket snabbt. I stället för att lämna ägardirektiv kan – som förekommit vid något tillfälle - i vissa fall samma resultat nås genom rekommendationer till programbolagen. Rekommendationer kan vara lämpliga i första hand i frågor som är av gemensamt intresse för koncernen; eftersom en rekommendation bör föregås av samråd mellan stiftelsen och public service-företagen kan man räkna med att bolagen i allmänhet följer en sådan. I koncerngemensamma frågor kan det, som erfarenheten visar, vara av värde med arbetsgrupper i vilka stiftelsen och programbolagen är företrädade.

Beträffande möjligheterna för Förvaltningsstiftelsen att ingripa mot ett public service-företag om programuppdraget inte uppfylls hänvisas till följande avsnitt.

Uppföljning och granskning av uppdraget

Åtgärder om uppdraget inte har uppfyllts

Utredaren anser att Granskningsnämnden för radio och TV årligen i efterhand bör granska och bedöma om respektive public service-företag har uppfyllt uppdraget. Granskningen bör göras med utgångspunkt i radio- och TV-lagen och sändningstillstånd. I enlighet med vad som angetts i det föregående bör däremot anslagsvillkorens bestämmelser som föreslås regleras i bolagsordningarna inte granskas av Granskningsnämnden. Dessa kommer istället att granskas av företagets revisorer (se föregående avsnitt).

Utredaren påpekar att några sanktionsmöjligheter inte är kopplade till Granskningsnämndens nuvarande uppdrag och hon ser heller inga behov av detta. De funktioner som finns är tillräckliga. Finner Granskningsnämnden anledning till kritik har public service-företagen möjlighet att själva agera. Respektive styrelse kan besluta om åtgärder och styrelsen kan i sista hand avsätta VD. I systemet finns således en inbyggd självreglering, framhåller utredaren.

Utredaren diskuterar inte den mindre sannolika men dock möjliga situationen att ett public service-företag missköter sitt uppdrag så väsentligt att det inte framstår som tillräckligt att avskeda VD; det är ju styrelsen som har det övergripande ansvaret för verksamheten. Förvaltningsstiftelsen vill framhålla att den i denna situation har möjlighet att avsätta styrelsen - om utredarens förslag genomförs inklusive ordföranden - med hänvisning till att stiftelsen inte längre har förtroende för styrelsen, en bedömning som kan grundas på den rapport som Granskningsnämnden lämnar om hur företaget uppfyllt sitt uppdrag. Detta innebär således att stiftelsen inte bara är hänvisad till att ingripa vid brott mot förpliktelser som anges i bolagsordningen utan att den också har en indirekt möjlighet att agera, nämligen om ett programbolag visar väsentliga brister då det gäller att fullgöra sitt programuppdrag.

Övrigt

Bestämmelserna i stiftelseförordnandet för Förvaltningsstiftelsen är i behov av en allmän översyn bl.a. av det skälet att ändringar skett i redovisningslagstiftningen sedan bestämmelserna tillkom.

I beslutet om detta yttrande har deltagit följande ledamöter i Förvaltningsstiftelsens styrelse, nämligen ordföranden Sven-Christer Nilsson, vice ordföranden Åke Gustavsson, Birgit Hansson, Margareta Johansson, Niclas Malmberg, Johnny Nilsson, Karin Perers, Helene Petersson, Inger Strömbom, Karl-Petter Thorwaldsson och Jan-Erik Wikström.

Lennart Persson har varit föredragande i ärendet.

Stockholm som ovan

Sven-Christer Nilsson

**Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges
Utbildningsradio AB (organisationsnummer 802404-6982)
c/o Kanslichef Lennart Persson
Birger Jarlsgatan 116
114 20 Stockholm
Telefon: 08-15 96 24, 070-32 239 14**